

2019

TPO

TRANSKULTURNA PSIHOSOCIJALNA
OBRAZOVNA FONDACIJA - TPO

(januar-decembar, 2019.)

SADRŽAJ

Uvod	4
O nama	5
Ostvareni rezultati	6
Gradovi i mjesta u kojima je TPO Fondacija implementirala aktivnosti tokom 2019.....	7
PROJEKT I. Vršnjačko i rodno zasnovano nasilje - PGBV	8
Aktivnost 1. Antistres seminar za pedagoge i nastavnike	8
Aktivnost 2. Radionice sa roditeljima i učenicima	9
Aktivnost 3. Akcioni planovi	10
Aktivnost 4. Druga Ljetna škola: Brak i porodica/obitelj: globalni izazovi u lokalnom kontekstu	12
Aktivnost 5. Međunarodna kampanja 16 dana aktivizma protiv rodno zasnovanog nasilja	13
Aktivnost 6. Konkurs za najbolji video na temu "Zahvalnost"	14
Aktivnost 7. Završna Baseline studija: Vršnjačko i rodno zasnovano nasilje u osnovnim školama u BiH	14
Aktivnost 8. Konferencija "Vršnjačko i rodno zasnovano nasilje: od reakcije do prevencije"	15
Aktivnost 9. Izložba "TPO Grad"	16
PROJEKT II. Nira lideri	16
O projektu	16
Aktivnost 1. Dvodnevni treninzi ličnog razvoja	17
Aktivnost 2. Dvodnevni treninzi profesionalnog razvoja	18
Aktivnost 3. Obilježen Međunarodni dan žena pod nazivom "Vrijedimo li isto? u Ilijašu	19
Aktivnost 4. Nira lideri građanske inicijative	20
Aktivnost 4.1. Projekt: "Siguran prostor za mlade"	20
Aktivnost 4.2. Projekt: "Dani antifašizma u Tuzli, 2019."	21
Aktivnost 4.3. Projekt: "Zaštita i prevencija zdravlja žena"	22
Aktivnost 4.4. Projekt: "Mali kreativci"	23
Aktivnost 4.5. Projekt: "Gradnja roditeljske kuće"	24
Aktivnost 5. Sokratovi kafei	25
Aktivnost 5.1. 20 Sokratovih kafea širom BiH.....	25
Aktivnost 5.2. Prvi Globalni Sokratov kafe	26
Aktivnost 5.3. Tri brošure o Sokratovim kafeima.....	27
PROJEKT III. EMIL.....	27
O projektu	27
Aktivnost 1. EMIL TOT treninzi	27
Aktivnost 2. SAPERE filozofija za djecu i kritičko mišljenje	28
Aktivnost 3. ETOS školski projekti	29
Aktivnost 4. Širenje mreže Etos škola	30
Aktivnost 5. ETOS konferencija u Stuttgartu (Njemačka)	31

Aktivnost 6. Pisanje i priprema priručnika „Jačanje interkulturalnih i međureligijskih kompetencija“	31
PROJEKT IV. Fer diskursi	32
O projektu	32
Aktivnost 1. Panel debate	32
PROJEKT V. #AGAINNEVERAGAIN - #NIKADVIŠENIKAD	33
Aktivnost 1. Simpozij	33
Aktivnost 2. Priprema Experiential Tools-a	34

Uvod

Tokom 2019. godine TPO Fondacija je nastavila sa nizom uspješnih programa i projekata koji su bili usmjereni na obrazovanje djece i mladih, prevenciju nasilja, liderstvo i rodnu ravnopravnost. Posljednja faza trogodišnjeg projekta „Vršnjačko i rodno zasnovano nasilje - PGBV” (Peer and Gender - based Violence) koji je podržala Ambasada Kraljevine Norveške uspješno je okončan završnom konferencijom u Mostaru u suradnji sa Ministarstvom obrazovanja, nauke, kulture i sporta HNK. Trideset i jedna osnovna škola bile su partneri na ovom projektu koji je implementiran u suradnji sa Ministarstvom obrazovanja, nauke i mladih Kantona Sarajevo, Ministarstvom obrazovanja, nauke, kulture i sporta Hercegovačko-neretvanskog kantona i Ministarstvom obrazovanja, nauke, kulture i sporta Kantona Središnja Bosna.

Kroz aktivnosti programa EMIL (Ethos of Multireligious and Intercultural Learning) otvorili smo mogućnosti za realizaciju novih projekata, aktivnosti i inicijativa kao što je rad sa pedagoškim zavodima i školama na educiranju trenera za trenere (TOT) s ciljem jačanja interkulturalnih i međureligijskih kompetencija nastavnika, zatim dizajniranje didaktičkih materijala za nastavnike: “Priručnik za jačanje interkulturalnih i međureligijskih kompetencija” i regionalna suradnja sa Hrvatskom i Srbijom na promociji ETOS (etičnost, tolerancija, otvorenost i solidarnost) vrijednosti.

Nira Lideri program kao nastavak Inicijative za kreativni dijalog se pokazao vrlo bitnim za mlade, posebno studente, ali i žene koje stiču leaderske vještine kako bi mogle inicirati promjene u svojoj zajednici. Nakon treninga o ličnom i profesionalnom razvoju, mladi i žene su dobili podršku za realiziranje lokalnih građanskih inicijativa u Tuzli i Zenici. Pored toga, organizirani su Sokratovi kafei u Sarajevu, Zenici, Tuzli i Mostaru, a predstavnice TPO Fondacije su učestvovala u Prvom Globalnom kafeu koji je vodio Christopher Phillips iz SAD-a.

TPO Fondacija je u partnerstvu sa *Turku Univerzitetom* iz Finske učestvovala u projektu #AGAINNE-VERAGAIN. U okviru ovog projekta održana je međunarodna konferencija, dizajnirana online platforma, te održan Simpozij u Finskoj na kojem je učestvovala i saradnica TPO Fondacije.

U suradnji sa IMIC Zajedno iz Sarajeva TPO Fondacija je organizirala dvije panel diskusije u okviru “Fer diskursi” inicijative na teme aktualnih pitanja današnjice kao što su pitanja pravde i pravičnosti, etike i religije, feminizma i td. Kao i svake godine, obilježen je i Međunarodni dan žena, 8. Mart 2019. godine, ali ovaj put u Ilijašu, na inicijativu jedne učenice koja je željela da svom gradu pošalje poruku o važnosti ravnopravnosti žena i muškaraca.

Na kraju napominjemo da je TPO Fondacija publicirala dvije knjige: *Bosanski labirint: kultura, rod i liderstvo* i *Sociologija roda – feministička kritika*, te Završnu Baseline studiju: *Vršnjačko i rodno zasnovano nasilje u osnovnim školama u BiH*.

Zahvaljujem timu TPO Fondacije na uspješnoj suradnji.

Program direktorica

Zilka Spahić Šiljak

O nama

TPO Fondacija (Transkulturalna psihosocijalna obrazovna fondacija) zagovara rodnu ravnopravnost, dijalog i izgradnju mira kroz partnersko djelovanje civilnog društva, akademskih i vladinih institucija. Također, zastupa slobodu savjesti i misli bez obzira na bilo koji identitet i afilijaciju. U premoštavanju jaza između akademskog i aktivističkog, vladinog i nevladinog sektora te religijskih i nereligijskih svjetonazora, TPO Fondacija je jedna od vodećih organizacija u inkluzivnim pristupima obrazovanju za mir, ravnopravnost i liderstvo.

TPO programi se implementiraju kroz nekoliko strateških područja:

Obrazovanje - Saradnja sa univerzitetima i drugim organizacijama u provedbi reforme obrazovanja u BiH. Uspostava edukativnih centara, u saradnji sa obrazovnim i kulturnim institucijama, koji će nuditi programe za interkulturalno, multireligijsko i građansko obrazovanje, prvenstveno žena i mladih. Pripremanje kurikuluma, silabusa i trening materijala u saradnji sa državnim institucijama i drugim organizacijama.

Istraživanje - Procjena stanja u oblastima obrazovanja, ljudskih prava, rodne ravnopravnosti, dijaloga i izgradnje mira, s ciljem pripremanja adekvatnih politika djelovanja i konkretnih projektnih aktivnosti uzimajući uvijek u obzir rodnu perspektivu i specifičnost kulturološkog konteksta u kojem se živi.

Rodna ravnopravnost - Promocija i implementacija domaćih i međunarodnih standarda o ravnopravnosti spolova kroz različite vrste obrazovanja i podizanja svijesti o ovim pitanjima u lokalnoj zajednici. Posebna pažnja se posvećuje razvoju lokalnih rodno inkluzivnih zajednica u kojima se vodi računa o potrebama i žena i muškaraca.

Javno zagovaranje - Zalaganje za promjene politika djelovanja i usvajanje novih, s ciljem izgradnje demokratskog građanskog društva, ravnopravnosti spolova, ali i podizanje svijesti građanstva o važnosti aktivnog učešća u tim promjenama. Zagovaranje za rodnu senzibilizaciju državnopravnog okvira BiH.

Osnaživanje kapaciteta - Rad na osnaživanju individualnih kapaciteta žena i mladih ali i organizacionih kapaciteta lokalnih organizacija u oblastima rodne ravnopravnosti, ljudskih prava, ekonomskog osnaživanja, dijaloga i izgradnje mira. Podrška razvoju reforme obrazovanja, zaštite zdravlja i socijalne rehabilitacije, kroz trening profesionalaca i promociju jačanja korisničkih inicijativa i psihosocijalnu podršku ženama, djeci i omladini.

Interkulturalni dijalog - Promocija interkulturalnog dijaloga, izgradnje mira i pomirenja, u saradnji sa NVO-ima u BiH i u svijetu koji su posvećeni ovim pitanjima. Organiziranje javnih rasprava, okruglih stolova i radionica o ovim temama, te susreti umjetnika, akademskih radnika i NVO aktivista, koji iz svoje perspektive mogu ponuditi ideje za zajedničko djelovanje i koegzistenciju. Organiziranje susreta u malim lokalnim zajednicama, s ciljem okupljanja podijeljenih ljudi u BiH za jedan sto.

Ostvareni rezultati

- Preko 150 pedagoga i nastavnika je prisustvovalo Antistres seminarima koji su im pomogli u otklanjanju stresa u privatnom i profesionalnom životu.
- Izrađeni su Akcioni planovi u saradnji sa ministarstvima obrazovanja u tri kantona: HNK, SBK i KS i implementirani su u 31 školi. Svo nastavničko osoblje u 31 školi je bilo uključeno u realizaciju aktivnosti Akcionog plana koje se usmjerene na upravu škole, školsku zajednicu, lokalnu zajednicu, učenike, nastavnike i roditelje.
- Više od 1000 učenika i preko 2000 roditelja je prošlo kroz radionice o značaju emocija, emocionalnom razvoju i emocionalnoj inteligenciji
- Više od 5000 djece je učestvovalo u različitim radionicama koje su organizovali njihovi nastavnici.
- Educirano je više od 30 pedagoga i nastavnika tokom Ljetne škole na temu: *Brak i porodica/ obitelj: globalni izazovi u lokalnom kontekstu BiH*.
- Dizajniran, odštampan i distribuiran je promotivni materijal za potrebe škola, nastavnika, učenika i roditelja.
- Realizovana je kampanja 16 dana aktivizma protiv rodno zasnovanog nasilja u više od 45 osnovnih i srednjih škola koja je obuhvatila nekoliko hiljada ljudi koji su sudjelovali u kampanji.
- Prikupljeno preko 100 video materijala tokom konkursa na temu: "Zahvalnost", i nagrađena su po 3 učenika iz osnovne i srednje škole vrijednim nagradama.
- Sprovedeno je istraživanje o uspješnosti projekta "Vršnjačko i rodno zasnovano nasilje - PGBV" na osnovu kojeg je nastala Završna Baseline studija: *Vršnjačko i rodno zasnovano nasilje u osnovnim školama u BiH* koja je odštampana u 300 primjeraka.
- Održana je izložba umjetnika Nevena Misaljevića pod nazivom: "TPO Grad" u okviru završne konferencije "Vršnjačko i rodno zasnovano nasilje: od reakcije do prevencije" pomoću koje je vrijednost projekta PGBV prikazana sa umjetničkog aspekta.
- Vršnjačko i rodno zasnovano nasilje je integrirano u nastavne i vannastavne aktivnosti škola kroz Akcioni planove.
- Uspostavljena je saradnja sa širom zajednicom, odnosno sa Centrima za socijalni rad, Centrima za mentalno zdravlje, policijom itd.
- Podignuta je svijest o važnosti prevencije nasilja, a posebno cyber nasilja.
- Osnaženo je i educirano 12 nastavnika za interkulturalne i međureligijske kompetencije.
- Sprovedeno je 10 projekata ETOS inicijative.
- 7 novih Etos škola tokom 2019. godine se priključilo ETOS mreži.
- Promovirani Sokratovi dijalozi putem 20 Sokratovih kafea u Tuzli, Mostaru, Zenici i Sarajevu.
- Publicirane su dvije knjige: *Bosanski labirint: kultura rod i liderstvo* i *Sociologija roda -feministička kritika*.
- Održane su 4 promocije knjiga.
- Osnaženo i educirano 80 mladih i žena za lični i profesionalni razvoj.

- Prikupljeno preko 100 video priča na temu “Zahvalnost” tokom kampanje “16 dana aktivizma”.
- Više od 2000 učenika osnovnih i srednjih škola širom BiH je bilo uključeno i redovno prisustvovalo aktivnostima Etos školskih projekata.

Gradovi i mjesta u kojima je TPO Fondacija implementirala aktivnosti tokom 2019

Mostar, Ilići, Gnojnice, Blagaj, Pazarić, Tarčin, Srednje, Ilijaš, Rakovica, Zenica, Tuzla, Travnik, Jajce, Bugojno, Gornji Vakuf - Uskoplje, Novi Travnik, Vitez, Kaćuni, Fojnica, Busovača, Živinice, Husino, Vareš, Bila, Nova Bila, Tešanj, Gračanica, Bihać, Turbe, Han Bila, Kiseljak, Gradačac, Međugorje, Čapljina, Rama - Prozor, Brčko, Orašje, Opara, Dejčići, Vogošća, Visoko, Jablanica, Konjic.

PROJEKT I. Vršnjačko i rodno zasnovano nasilje - PGBV

TPO Fondacija je implementirala novi ciklus programskih aktivnosti u periodu januar - decembar 2019. godine, tokom treće godine trogodišnjeg projekta „Vršnjačko i rodno zasnovano nasilje - PGBV“, koji je podržavala Ambasada Kraljevine Norveške i koji se provodio u saradnji s tri kantonalna ministarstva obrazovanja u Federaciji Bosne i Hercegovine. Trideset i jedna osnovna škola su bile partneri projekta, koji je bio podržan od Ministarstva obrazovanja, nauke i mladih KS, Ministarstva obrazovanja, nauke, kulture i sporta HNK i Ministarstva obrazovanja, nauke, mladih, kulture i sporta SBK.

Aktivnost 1. Antistres seminar za pedagoge i nastavnike

Antistres seminari su imali za cilj osnažiti pedagoge i nastavnike iz tri kantona kako da osvijeste i oslobode se stresa koji svakodnevno utiče na njihov rad i život. Učesnici su imali priliku naučiti metode za suočavanje i otpuštanje različitih vrsta stresa kao i tehnike za prevazilaženje emocionalnih problema. Radionice o emocijama je vodila pedagoginja i psihologinja Snježana Petraš, a van. prof. dr. Zilka Spahić Šiljak je učesnike upoznala sa mindfulness-om, meditacijom i ostalim tehnikama koje pomažu u suzbijanju stresa.

Antistres seminar za pedagoge i nastavnike Srednjobosanskog kantona

Na Antistres seminaru u Srednjobosanskom kantonu, koji je bio održan 27. i 28. februara 2019. godine, prisustvovalo je preko 40 nastavnika i pedagoga iz 11 osnovnih škola.

Antistres seminar za pedagoge i nastavnike u Kantonu Sarajevo

Na dva seminara održana u Sarajevu, 6. marta 2019. godine, prisustvovalo je 35 nastavnika i pedagoga iz 10 škola Kantona Sarajevo.

Antistres seminar za pedagoge i nastavnike Hercegovačko-neretvanskog kantona

U Mostaru, 28. i 29. marta 2019. godine održani su Antistres seminari na kojima je prisustvovalo 40 nastavnika.

Aktivnost 2. Radionice sa roditeljima i učenicima

Svi učesnici Antistres seminarara u sva tri kantona; SBK, KS, i HNK praktikujući stečeno znanje, vještine i koristeći „Dnevnik emocija“ su odradili radionice sa roditeljima i djecom u matičnim školama. S obzirom da su se učesnici projekta iz sva tri kantona izjasnili da je najteže raditi sa roditeljima, cilj ovih radionica je bio da se uključe roditelji u školske aktivnosti i u izradu programa.

Radionice sa roditeljima i učenicima u Srednjobosanskom kantonu

Radionice sa roditeljima i učenicima u Kantonu Sarajevo

Radionice sa roditeljima i učenicima u Hercegovačko-neretvanskom kantonu

Aktivnost 3. Akcioni planovi

TPO Fondacija je uz podršku ministarstava obrazovanja Kantona Sarajevo, Hercegovačko-neretvanskog kantona i Srednjobosanskog kantona integrirala Akcione planove u 31 školu u ova tri kantona, s sve u cilju suzbijanja vršnjačkog i rodno zasnovanog nasilja. Ključne aktivnosti su usmjerene na upravu škole, lokalnu zajednicu, nastavnike, stručne saradnike, učenike i roditelje i uvedene su u redovni obrazovni program u školama učesnicama projekta. Autorice Akcionog plana u KSB su: profesorica pedagogije i psihologije Snježana Petraš i dr. sci. Šejla Džanan. Autorice Akcionog plana u Hercegovačko - neretvanskom kantonu su: dipl. pedagogica i porodično sistemska terapeutkinja Edna Haznadarević i mr. sci. Andreja Pehar. Autorice Akcionog plana u Kantonu Sarajevo su: mr. sc. Melisa Mizdrak i psihologinja Elma Omersoftić.

Aktivnosti Akcionog plana u Srednjobosanskom kantonu

Aktivnosti Akcionog plana u Hercegovačko – neretvanskom kantonu

Aktivnosti Akcionog plana u Kantonu Sarajevo

Aktivnost 4. Druga Ljetna škola: *Brak i porodica/obitelj: globalni izazovi u lokalnom kontekstu*

Druga Ljetna škola se održala od 30.08. do 01.09.2019. godine u Sarajevu za pedagoge i nastavnike iz tri kantona/županije: HNK, SBK i KS u okviru projekta "Vršnjačko i rodno zasnovano nasilje u školi". U okviru Ljetne škole učesnici su stekli znanja i vještine iz oblasti: Brak i porodica pred izazovima modernizacije. Znanja i iskustva iz ove oblasti prenio je prof. dr. Asim Peco. Mr. sc. Andreja Pehar je sa učesnicima Ljetne škole podijelila znanja i iskustva o tome kako odgajati za emocionalnu zrelost. Odgovorno roditeljstvo, stilovi ponašanja mladih i kako se nositi sa "teškim" roditeljima je oblast koja je posebno zainteresovala pedagoge/pedagogice Ljetne škole, a o tome im je svoja znanja i iskustva prenijela doc.dr. Đenita Tuće. Kroz oblast društvene konstrukcije rodnih identiteta, partnerskih veza i emocija u savremenim naracijama, učesnike Ljetne škole vodila je doc.dr. Merima Jašarević. Posljednji dan Ljetne škole je bio posvećen braku i porodici/obitelji u jevrejskoj, katoličkoj i islamskoj porodici. Predavačice su bile: mr.sci Elma Softic Kaunitz, dr. Sanda Smoljo i mr.sci Nermina Baljević.

Više na linku: <http://www.tpo.ba/b/novosti/190817%20LjskVrsNas2.html>

Aktivnost 5. Međunarodna kampanja 16 dana aktivizma protiv rodno zasnovanog nasilja

Kampanja "16 dana aktivizma protiv rodno zasnovanog nasilja" je međunarodna kampanja koja počinje 25. novembra – Međunarodnim danom borbe protiv nasilja nad ženama, a završava se 10. decembra - Međunarodnim danom ljudskih prava. TPO Fondacija različitim aktivnostima obilježava i podržava Međunarodnu kampanju 16 dana aktivizma protiv rodno zasnovanog nasilja. Aktivnosti su usmjerene na osvještavanje nasilja prema ženama, na uzroke rodno zasnovanog nasilja kao i na zagovaranje nenasilnog i dostojanstvenog ponašanja prema ženama. U partnerstvu sa osnovnim i srednjim školama u cijeloj BiH realizirane su radionice na temu "Zahvalnost" u koje su uključeni nastavnici, učenici i roditelji kako bi zajedno doprinijeli suzbijanju vršnjačkog i rodno zasnovanog nasilja, prevenciji nasilja i osnaživanju žena. Školama koje su bile uključene u ovu kampanju TPO Fondacija je poklonila *Kuće zahvalnosti* u koje su učenici ubacivali poruke zahvalnosti i tako osvještavali značaj blagoslova koje imaju.

Više na linkovima:

<https://www.facebook.com/OSIlijeJakovljevic/posts/1508948932592380>

<https://www.facebook.com/TPOFoundation/posts/1442310505916569>

<https://www.facebook.com/TPOFoundation/posts/1444128849068068>

Aktivnost 6. Konkurs za najbolji video na temu “Zahvalnost”

U okviru “16 dana aktivizma”, TPO Fondacija je objavila konkurs za najbolji video na temu: “Zahvalnost” za učenike osnovnih i srednjih škola. Na osnovu oko 100 zaprimljenih videa žiri u sastavu: Maja Abadžija - predsjednica, Fatima Bilčević - članica 1. i Zoran Ćatić - član 2. proglasili su po tri najbolja videa na temu “Zahvalnost” za kategoriju osnovne i kategoriju srednje škole prema kriterijima: autorski rad, ideja i tehnička realizacija.

U kategoriji osnovne škole nagrađeni za najbolji video su: 1. mjesto Uma Kurt, 2. mjesto Eldar Sulejmanović i 3. mjesto Gabrijel Miloš.

U kategoriji srednje škole nagrađeni za najbolji video su: 1. mjesto Adna Hadžihasanović, 2. Ajmel Kaniža i 3. mjesto Marija Milanović.

Više na linku: <http://www.tpo.ba/b/novosti/191213%20KonkPPP19.html>

Aktivnost 7. Završna Baseline studija: *Vršnjačko i rodno zasnovano nasilje u osnovnim školama u BiH*

Završna Baseline studija je imala za cilj ispitati uspješnost trogodišnjeg projekta “Vršnjačko i rodno zasnovano nasilje” u 31 školi u tri kantona: KS, HNK/HNŽ i SBK/KSB, ukazati na pozitivne prakse koje su doprinijele rješavanju problema u vezi sa nasiljem i alarmirati institucije i školske zajednice na nove izazove s kojima se mlade generacije susreću. Studija također podstiče da se u najkraćem roku poduzmu novi koraci ka uočavanju i suzbijanju svih potencijalnih prijetnji koje za posljedicu imaju nasilje nad djecom.

Iako rezultati studije govore da je osviještenost o nasilju u školama mnogo veća, da se nasilje više prijavljuje, da je fizičko nasilje znatno smanjeno, da je trokut saradnje nastavnik – učenik – roditelj

ojačan, da postoji saradnja između školske zajednice i institucija i da rodna pitanja više nisu nepoznanica, ipak postoje izazovi kojima se školske zajednice ne mogu adekvatno oduprijeti. Jedan od najvećih izazova je internet nasilje i nedovoljna informacijska pismenost nastavničkog osoblja i roditelja.

Završna Baseline studija u PDF formatu se može naći na linku: <http://www.tpo.ba/b/dokument/Vrsnjacko-i-rodno-zasnovano-nasilje-u-OS-u-BiH-zavrсна%20baseline-studija-web.pdf>

Aktivnost 8. Konferencija “Vršnjačko i rodno zasnovano nasilje: od reakcije do prevencije”

TPO Fondacija je u saradnji sa Ministarstvom obrazovanja, nauke, kulture i sporta HNK organizirala konferenciju “Vršnjačko i rodno zasnovano nasilje: od reakcije do prevencije” dana 12.12.2019. u Centru za kulturu, u Mostaru. Na konferenciji se govorilo o rezultatima istoimenog trogodišnjeg projekta TPO Fondacije. Podijelila su se iskustva, znanja, vještine, lijepi trenuci, stečena prijateljstva koja su se uz rad, trud, volju i želju stekla na osnovu ovog projekta. Konferencija je bila povod da se ispriča još jedna pozitivna priča čija je radnja trajala tri godine u tri kantona: KS, HNK, SBK. U toj su priči glavne uloge bili pedagozi i nastavnici koji su dali sve od sebe da nauče kako da djeci u svojim školama pomognu da prepoznaju i ne čine nasilje.

Preko 120 ljudi je prisustvovalo konferenciji zajedno sa ministrom obrazovanja HNK Rašidom Hadžovićem, predstavnikom Ambasade Kraljevine Norveške Ognjenom Grujićem, direktoricom Pedagoškog zavoda Mostar Enisom Gološ, 30 pedagoga, pedagogica, nastavnika i nastavnica. Pored njih, konferenciji su prisustvovali učenici iz sva tri kantona učesnika u projektu. Svi su mogli propratiti tok dešavanja implementacije projekta i njegove rezultate.

Više na linkovima:

<https://www.bljesak.info/sci-tech/obrazovanje/najslabija-karika-u-lancu-suradnje-protiv-vrsnjackog-nasilja-su-roditelj/295184>

<https://starmo.ba/vrsnjacko-nasilje-roditelj-najslabija-karika/>

Aktivnost 9. Izložba “TPO Grad”

U okviru konferencije “Vršnjačko i rodno zasnovano nasilje: od reakcije do prevencije” koja se održala 12.12. 2019. godine u Centru za kulturu Mostar, predstavljena je izložba „TPO Grad“ autora i dizajnera Nevena Misaljevića. „TPO Grad“ je metafora za gradnju svega onoga što projekte TPO Fondacije čini posebnim i prepoznatljivim. Zahvaljujući svom talentu i posebnosti, Neven Misaljević je ostavio pečat na promotivne, didaktičke i publikacijske materijale projekata TPO Fondacije i stvorio *TPO Grad*.

PROJEKT II. Nira lideri

O projektu

NIRA lideri za promjene je građanska inicijativa, koja je mobilizirala prvenstveno mlade da budu osnaženi odgovarajućim ličnim i profesionalnim vještinama, ali i da ove vještine koriste u promjeni zajednice. Građanski aktivizam Nira lidera u obliku izgradnje društvenog kapitala, osnaživanja mladih za praćenje demokratskih postupaka, posredovanja i olakšavanja između građana i države omogućavao je i omogućavat će održavanje aktivnog mira u Bosni i Hercegovini. Cilj je bio izgraditi kulturu građanskog vodstva u BiH i regiji kako bi se povećalo aktivno sudjelovanje mladih u politici i životu u zajednici. Mladi trebaju steći nove vještine da bi bili kompetentni za sudjelovanje u građanskom i političkom životu BiH i regije. Nira lideri za promjenu koristit će sve postojeće umjetničke i komunikacijske materijale koje je TPO Fondacija proizvela tokom provedbe IKDE inicijative, ali također će koristiti nove pristupe u obuci mladih za zastupanje i lobiranje.

Ključne aktivnosti bile su usmjerene na:

- a. Lične veštine: Vještine samosvijesti i samoupravljanja
- b. Socijalne vještine: komunikacija, rješavanje sukoba i transformacija, zagovaranje i lobističke vještine
- c. Dizajniranje lokalnih i regionalnih akcija građanskog liderstva za promjene u saradnji sa građanskim, političkim i poslovnim liderima i predstavnicima vlasti.

Aktivnost 1. Dvodnevni treninzi ličnog razvoja

U saradnji sa Univerzitetom u Zenici i Univerzitetom u Tuzli, TPO Fondacija je vodila dva treninga: Trening ličnog i Trening profesionalnog razvoja. Studenti su dobili priliku da uče od stručnjaka za ove oblasti stručnjaka za ove oblasti te su stekli liderske vještine i vještine pisanja projekta. Otvoren je bio poziv za prijave na trening za mlade lidere i marginalizirane žene. (tpo.ba)

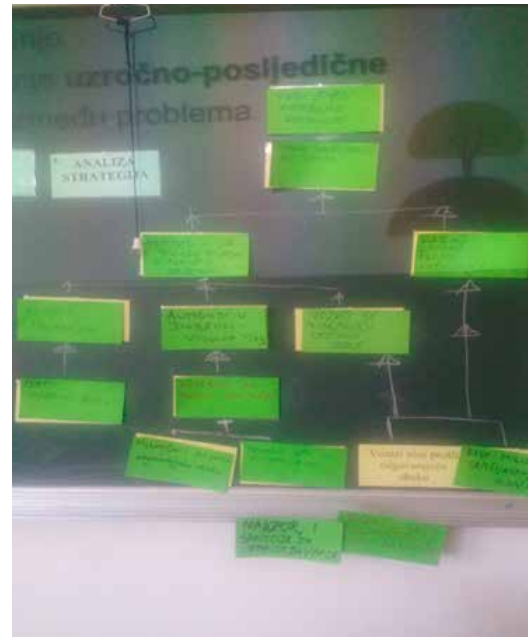

Tokom marta, aprila i maja 2019. godine, TPO Fondacija je na Filozofskom fakultetu održala dva seta dvodnevni treninga za lični razvoj u Tuzli. Učesnici su bili studenti sa Univerziteta u Tuzli i članice Udruženja žena 'Naš glas' iz Tuzle. Na Pravnom fakultetu Univerziteta u Zenici održana su dva seta dvodnevni treninga za lični razvoj. Sudionici su bili studenti sa Univerziteta u Zenici i članice Udruženja "ZADA" iz Zenice. Trenerica za treninge ličnog razvoja bila je Amra Delić, specijalistica neuropsihijatrije i psihoterapeutkinja. 80 mladih i žena završilo je obuke za lični razvoj u Tuzli i Zenici.

Aktivnost 2. Dvodnevni treninzi profesionalnog razvoja

U toku marta, aprila i maja 2019. godine, TPO Fondacija je na Filozofskom fakultetu u Tuzli održala dva seta dvodnevnih treninga profesionalnog razvoja. Učesnici su bili studenti sa Univerziteta u Tuzli i članice Udruženja žena 'Naš glas' iz Tuzle. Na Pravnom fakultetu Univerziteta u Zenici održana su dva seta dvodnevni treninga profesionalnog razvoja. Sudionici su bili studenti sa Univerziteta u Zenici i članice Udruženja " ZADA " iz Zenice. Trenerice profesionalnog razvoja bile su Elmida Sarić (projektna trenerica) i Džejna Bajramović (poslovna trenerica). 80 mladih i žena završili su obuku za profesionalni razvoj u Tuzli i Zenici. Nakon završetka obuke, učesnici su dobili certifikate.

Dio medijske prezentacije:

<https://unze.ba/poziv-na-nira-lideri-trening-za-studente-i-studentice-univerziteta-u-zenici/>

http://www.ff.untz.ba/index.php?page=V_37_2019

<https://www.tuzlainfo.ba/index.php/novosti/item/17052-veliki-interes-studenata-na-filozofskom-fakultetu-tuzli-odrzan-završni-trening-nira-lideri>

<https://unze.ba/prvi-nira-trening-za-studente-univerziteta-u-zenici/trening-nira-lidera-2/>

<https://zenicainfo.ba/2019/03/16/dvodnevni-trening-nira-lidera-na-pravnom-fakultetu/>

<https://tntportal.ba/cjelodnevni-trening-nira-lidera-za-studente-i-studentice-univerziteta-u-zenici/>

Aktivnost 3. Obilježen Međunarodni dan žena pod nazivom “Vrijedimo li isto?” u Ilijašu

TPO Fondacija i Općina Ilijaš su 7. marta 2019. godine pod inicijativom studentice Indire Smajlović organizirali događaj pod nazivom “Vrijedimo li isto?” Govornice na događaju bile su Vildana Selimbegović - glavna urednica dnevnog lista ‘Oslobođenje’, doc. dr. Zilka Spahić Šiljak, Ankica Tomić - šefica Odjela za međunarodnu saradnju Ministarstva sigurnosti BiH, Mersida Mešetović - prva brigadirka u Oružanim snagama BiH i članice Udruženja “Majke enklava Srebrenica i Žepa”. Moderatorica je bila Enisa Mešetović. Rock grupa “Meteori” za ovu je priliku izvela pjesmu “Respect” Arethe Franklin koja je bila zaštitni znak samog početka feminističkog pokreta u historiji. Na kraju večeri u Biznis centru TPO Fondacija je predstavila istoimenu izložbu. Inspiracija za izložbu su poruke i izreke na koje se još uvijek ženama ukazuje i koje ih obeshrabruju da se suoče sa svojim pravima iako su žene zakonski ravnopravne sa muškarcima u BiH.

Medijska prezentacija

<https://radioilijas.ba/povodom-osmog-marta-u-ilijas-u-organiziran-program-vrijedimo-li-isto/>

<https://www.oslobodjenje.ba/vijesti/bih/zene-odgovaraju-vrijedimo-li-isto-438461>

Cjelokupan video: <https://www.youtube.com/watch?v=8C5aeh-9tL1Q&feature=youtu.be>

Aktivnost 4. Nira lideri građanske inicijative

TPO Fondacija je podržala građanske inicijative mladih i žena u Tuzli i Zenici s ciljem unaprijeđenja izgradnje demokratskog društva i građanskih vrijednosti i osnaživanja za pozitivne promjene u lokalnim zajednicama.

Aktivnost 4.1. Projekt: "Siguran prostor za mlade"

Glavna ideja projekta bila je pružiti mladima njihov prostor koji zaslužuju kako bi bili u mogućnosti adresirati i artikulirati problemime novih generacija. Projekt je trajao je od avgusta do novembra 2019. Koordinatorica ovog projekta u okviru Nira lideri građanskih inicijativa bila je Nerdžis Čaplja, studentica Univerziteta u Zenici. Projekt je nastavak "The Public Speech" koji je realiziran 2017. godine u sklopu projekta SMART u organizaciji UNZE Studentske unije. Grupa mladih iz Zenice je poduzela akciju i pokušala riješiti probleme ali su naišli na pasivnost i nezainteresiranost mladih s kojima očito treba mnogo više raditi kako bi se pokrenuli na djelovanje.

**STATISTIKA KAŽE
(STUDIJA O
MLADIMA BIH
2018/2019) DA JE U
BIH 60% MLADIH
NEZADOSLENO.**

**1 OD 5 ISPITANIK
TRAŽI UZALUDNO
POSAO DUŽE OD 3
GODINA, A VIŠE OD
DOLOVINE NJIH TO
RADI DUŽE OD 2
GODINE.**

Projekat sigurnost za mlade #2019 Zenica #2019
#TPOFondacija #Mladilideri Zenica#Inicijativa
#NIRA

Medijska prezentacija

<https://www.zenicablog.com/siguran-prostor-za-mlade-da-li-zenica-ima-siguran-prostor-za-mlade/>

<http://zenicainfo.ba/tag/siguran-prostor-za-mlade/>

<http://superinfo.ba/fokus/siguran-prostor-za-mlade-rijesi-problem-mladih-i-kreiraj-promjenu/>

IG profil: @siguranprostorzamlade

Aktivnost 4.2. Projekt: “Dani antifašizma u Tuzli, 2019.”

Projekt “Dani antifašizma u Tuzli, 2019.” potpisuju Tarik Smajlović i Mirnes Ćerimović, a projekt je sufinansirao grad Tuzla. Glavna ideja “Dana antifašizma” je skrenuti pažnju mladih na porast nacionalizma i fašizma što može rezultirati novim konfliktima u skorijoj budućnosti. Kroz brojne aktivnosti kao što su: Crtanje grafita na temu antifašizma, izrada kratkog dokumentarca, radionica “Anti-fašizam i aktivizam”, ulična akcija protiv klimatskih promjena, neformalno Antifa okupljanje, Javna tribina: (anti) fašizam danas i druge, projekt je ukazao na važnost mišljenja antifašizma. Uzimajući u obzir da je Bosna i Hercegovina zemlja koja vrlo malo poštuje zakone i gdje je diskriminacija po bilo kojoj osnovi izrazito česta, projekt “Dani antifašizma u Tuzli, 2019.” priča je koja je vrijedna naše pažnje. Stoga bismo mi kao društvo u cjelini, a ne samo TPO Fondacija, trebali pružiti više prostora mladima da ukažu na anomalije sistema u kojem žive i koji se aktivno bore protiv tih anomalija.

Medijska prezentacija:

Kratki dokumentarac: <https://www.youtube.com/watch?v=ve35V2AwhuY&feature=youtu.be>

Brošura dostupna na: http://tpo.ba/pict/news/191129%20NLiderAFTz/BROSURA_Dani%20antifa-sizma%20u%20Tuzli%202019.pdf

<https://tztz.ba/ba/dogadaji/dani-antifaszizma-tuzla-2019/>

<https://www.youtube.com/watch?v=092qqY27uCA>

<http://bhstring.net/tuzlauslikama/tuzlarije/vi-ewnewnews.php?id=89707>

Aktivnost 4.3. Projekt: "Zaštita i prevencija zdravlja žena"

Projekt "Zaštita i prevencija zdravlja žena" bio je implementiran od avgusta do novembra 2019. Projektna koordinatorica bila je Zilha Nadžak ispred asocijacije. Cilj projekta je bio doći do žena u malim lokalnim zajednicama u ZDK, posebno u ruralnim dijelovima, kako bi se promicao građanski aktivizam. Glavni cilj projekta bio je poboljšanje zdravlja žena i prevencija od raka.

Medijska prezentacija:

<https://www.072info.com/udruzenje-zada-zenica-predavanje-u-lokvinama-prevencija-i-zastita-zdravlja-zena-svi-ste-pozvani/>

<https://www.072info.com/udruzenje-zada-zenica-predavanje-u-donjoj-vraci-prevencija-i-zastita-zdravlja-zena-svi-ste-pozvani/>

<https://www.facebook.com/566413710045352/posts/2855218691164831/>

Aktivnost 4.4. Projekt: "Mali kreativci"

Projekt "Mali kreativci" realiziran je od avgusta do novembra 2019. Projekt koordinatorica je bila Ilma Zilić ispred Udruženja. Projekt je bio namijenjen djeci predškolskog i školskog uzrasta čiji roditelji nisu u mogućnosti platiti vrtić i radionice iz finansijskih razloga. Glavni cilj projekta je bio omogućiti djeci da se socijaliziraju, da crtaju i da provode slobodno vrijeme svrsishodno i da uče nove stvari koje nisu imali mogućnosti ranije. 50 djece je bilo uključeno u projekt, od 5 do 12 godina. Djeca su naučila dekupaž tehniku, šivenje torbi i kutija za mobitel. Socijalizirali su se sa vršnjacima, provodili slobodno vrijeme razvijajući lične vještine i učeći nešto novo. Na kraju radionica djeca nisu željela ići kući. Tražili su od roditelja da ostaju duže i željeli su da radionice traju više. Djevojčica Sara je bila toliko sretna što prisustvuje radionicama da je rekla da joj je to najbolji dio ljetnog raspusta. Za djecu, najbolji dio radionica je bilo crtanje akrilnim bojama jer nikad nisu to radili prije. Za neku djecu, ove su radionice bile jedini kontakt sa umjetnošću.

Medijska prezentacija:

<https://www.zenicablog.com/udruzenje-zada-realizuje-projekt-pod-nazivom-mali-kreativci/>

<https://www.zenicablog.com/tag/mali-kreativci/>

Aktivnost 4.5. Projekt: "Gradnja roditeljske kuće"

Projekt "Gradnja roditeljske kuće u Zenici" implementiran je od avgusta do novembra 2019. projekt koordinatorica je bila Muamera Husetović ispred Udruženja. Glvni cilj projekta: Imajući u vidu činjenicu da se veliki broj djece razbolijeva u Zeničko - Dobojskom kantonu i da roditelji nemaju mogućnost da ostanu sa svojom djecom u bolnici jer nema dovoljno prostora, važno je da djeca imaju roditelje sa sobom kada su bolesni i kada leže u bolnici u cilju smanjenja stresa i omogućavanja bržeg i boljeg oporavka. Mnogi su ljudi bili oduševljeni idejom projekta "Gradnja roditeljske kuće" i dovodili su prijatelje i roditelje da potpišu peticiju. Neki su čak ponudili i donacije. Jedini problem koji je iskrasao bio je taj da su određeni ljudi podržavali ideju ali su nepovjerljivi prema davanju osnovnih podataka i potpisa.

Medijska prezentacija:

<https://zenicainfo.ba/2019/09/18/clanice-udruzenja-zada-intenzivno-rade-na-formiranju-roditeljske-kuce-u-zenici/>

<https://www.072info.com/sudbina-bolesne-djece-u-rukama-zenicana-prikupljanje-potpisa-za-izgradnju-roditeljske-kuce-jos-dan-i-sutra/>

<https://www.sarajevograd.ba/pocelo-prikupljanje-potpisa-za-izgradnju-roditeljske-kuce-u-zenici/>

<https://hayat.ba/roditelji-djece-smjestene-u-kb-zenica-primorani-spavati-u-atomobilima/13508/>

<https://avaz.ba/vijesti/bih/515560/zenica-na-korak-do-roditeljske-kuce>

Aktivnost 5. Sokratovi kafei

TPO Fondacija, po prvi put u Bosni i Hercegovini, organizirala je Sokratove kafee. Sokratovi kafei su mjesto gdje su teme različite društvene pojave. Osnivač Sokratovog kafea je Christopher Phillips iz SAD-a. U Sokratovim kafeima nije riječ o argumentiranju niti vođenju rasprave, nego se radi o otkrivanju i ispitivanju pojava pomoću Sokratove metode. Filozofija je ponovo postala elitna znanost pa TPO Fondacija želi da je vrati na ulice, kafiće i druga mjesta koja su otvorena za sve ljude koji su voljni da budu uključeni u zajednicu istraživanja društvenih pojava.

Aktivnost 5.1. 20 Sokratovih kafea širom BiH

TPO Fondacija je tokom oktobra, novembra i decembra održala 20 Sokratovih kafea sa više od 400 polaznika. Organizovano je po 5 Sokratovih kafea u Sarajevu, Mostaru, Tuzli i Zenici. U Sarajevu je prostor za ovu priliku bio „Kamerni teatar 55“, u Mostaru je to bio Caffe bar „Vinyl“, u Tuzli je to bio kafić „Coffee Zone“, a u Zenici je bio Caffe bar „Bonaparte“.

Aktivnost 5.2. Prvi Globalni Sokratov kafe

Prvi Globalni Sokratov kafe je održan 9.10.2019. Tim TPO Fondacije se pridružio diskusiji sa Christopher Phillipsom i drugim članovima iz cijelog svijeta o temi "Kako možemo dati šansu miru?".

Dio medijske prezentacije:

<http://bhstring.net/tuzlauslikama/tuzlarije/viewnewnews.php?id=90187>

<https://unze.ba/sokratovi-kafei-u-zenickom-kafe-baru-bonaparte/>

<https://vijesti.ba/clanak/463872/prvi-put-u-bosni-i-hercegovini-sokratovi-kafei>

<https://radiokameleon.ba/2019/10/17/sokratovi-kafei-druzenje-uz-filozofiranje-znam-da-nista-ne-znam/>

<https://www.catbih.ba/en/prvi-put-u-bih-sokratovi-kafei/>

<http://ba.n1info.com/Video/Info/a383368/Sokratovi-kafei-povratak-filozofije-na-ulice.html>

<https://www.bljesak.info/sci-tech/flash/sokratovi-kafei-u-mostaru/288637>

<https://nf.unmo.ba/novosti/sokratovi-kafei-u-mostaru.aspx>

<https://www.haber.ba/vijesti/bih/769572-tpo-fondacije-realizuje-dogadjaj-sokratove-kafe-prilika-za-studente-da-diskutuju-o-aktuelnim-drustvenim-problemima>

<http://www.ksc-sarajevo.com/index.php/14-vijesti/484-posjet-narodnom-pozoristu-sarajevo>

<https://www.facebook.com/SocratesCafeChristopherPhillips/>

<https://kakanj-x.com/tpo-fondacije-realizuje-dogadjaj-sokratove-kafe-prilika-za-studente-i-mlade-da-diskutuju-o-aktuelnim-drustvenim-problemima/>

Video: https://www.youtube.com/watch?v=wLE3vfQ_Q34&feature=youtu.be

Aktivnost 5.3. Tri brošure o Sokratovim kafeima

Tokom maja 2019. devet ljudi je radilo na izradi tri brošure koje bi ideju Sokratovih kafea približile javnosti. Na 20 Sokratovih kafea su se brošure aktivno koristile.

Brošure dostupne na:

<https://unze.ba/wp-content/uploads/2019/10/Sokratovi-kafei-Brosura-1.pdf>

<https://unze.ba/wp-content/uploads/2019/10/Sokratovi-kafei-Brosura-2.pdf>

<https://unze.ba/wp-content/uploads/2019/10/Sokratovi-kafei-Brosura-3.pdf>

PROJEKT III. EMIL

O projektu

Kako bi se kreirali i potpomogli odgovorni politički, ekonomski, kulturni ili religijski aktori u bh. društvu, program EMIL je bio usmjeren na doprinos interkulturalnom i interreligijskom učenju unutar podijeljenog obrazovnog sistema i na povećanje društvenog konsenzusa o univerzalnim etičkim vrijednostima kao predušlovom za pomirenje i bolju budućnost bh. društva i regijske kooperacije. Uz postojeću mrežu nastavnika, civilnog društva i religijske zajednice, EMIL (Etos multireligijskog i interkulturalnog učenja) programom, TPO Fondacija planira uključiti više nastavnika i učenika ali i predstavnika lokalnih zajednica, kako bi se gradio etos međusobnog razumijevanja i povjerenja.

Aktivnost 1. EMIL TOT treninzi

TOT treninzi o "Jačanju interkulturalnih i interreligijskih kompetencija" održavani su tokom 2019., a učesnici su dodatno osnaženi za rad sa nastavnicima u školama, dok će proces certificiranja biti završen 2020. godine. Ovi su treninzi organizirani u koordinaciji sa Ministarstvima obrazovanja, nauke, kulture i sporta u 5 kantona: Hercegovačko - neretvanskom, Središnjoj Bosni, Tuzli, Zeničko - dobojskom i Sarajevu, te su ministarstva i sugerisala profesore - učesnike. Treneri ovih treninga bili su: Zilka Spahić Šiljak, Sedžida Hadžić, Ana Marija Raffai i Otto Raffai.

Više vidjeti na:

<http://tpo.ba/b/novosti/190815%20Emil1EN.html>

<http://tpo.ba/b/novosti/190815%20Emil2EN.html>

<http://tpo.ba/b/novosti/190922%20Emil3EN.html>

Aktivnost 2. SAPERE filozofija za djecu i kritičko mišljenje

Profesor Mathew Lipman sa Univerziteta Columbia (SAD) kreirao je program P4C u 20. stoljeću i on se trenutno provodi u preko 60 zemalja svijeta. TPO Fondacija organizirala je drugi i treći SAPERE trening koji je vodila prof. dr. Patricia Hannam, viša instruktorka SAPERE kursa i inspektorica / savjetnica pri ministarstvu za historiju i filozofiju u Velikoj Britaniji.

Fokus SAPERE obuka za 2A i 2B certifikat bio je na razvoju kritičkog mišljenja, filozofskih koncepata i etičkih vrijednosti. Profesorica Patricia Hannam facilitirala je treninge u kojima su sudionici raspravljali o stručnim člancima o P4C i radili istraživanja kako bi unaprijedili svoje razumijevanje 4C (četiri osnovna načela filozofije za djecu) - kreativno mišljenje, kritičko mišljenje, kolaborativno mišljenje i brižno mišljenje.

Svaki polaznik TOT SAPERE obavio je po tri ispitivanja u školama i na univerzitetima, pisao dva eseja o kontekstualizaciji kritičkog mišljenja u Bosni i Hercegovini i položio ispit za SAPERE certifikat razine 2B.

Više dostupno na linku: <http://etos.ba/novosti/level-2a-and-2b-sapere-course-trainings-held-in-sarajevo/371>

Aktivnost 3. ETOS školski projekti

TPO Fondacija, u partnerstvu sa Weltethos Fondacijom iz Tübingena, pokrenula je dugoročnu obrazovnu inicijativu: "Svjetski etos u školi: Integracija svjetskog etosa u obrazovne strukture i procese u Bosni i Hercegovini." U okviru ETOS Inicijative u posljednjih šest godina, integriran je projekt „Svjetski etos u školi“ u BiH a tokom 2019. godine TPO Fondacija je podržala 10 projekata TOT trenera (Etosovaca) koji su dugogodišnji saradnici TPO. Podržano je sljedećih 10 projekata u okviru ETOS inicijative:

1. Alma Ahmethodžić, ETOS Inicijativa: "Jednaki u različitosti - spoznajmo i živimo svijet", Srednja škola za tekstil, kožu i dizajn, Sarajevo
2. Selvira Mašnić i Sedžida Hadžić, ETOS inicijativa: "Znanjem do razumijevanja", Treća gimnazija, Sarajevo
3. Sabahudin Ćeman, ETOS inicijativa: "Različitost obogaćuje", "Musa Ćazim Ćatić" gimnazija, Tešanj
4. Đula Borić, ETOS inicijativa: "Putevi razumijevanja", Mješovita srednja škola Zenica
5. Munevera Rahmanović Hrbat, ETOS inicijativa: "Interkulturalno i multireligijsko razumijevanje", Osnovna škola "Brčanska Malta", Tuzla
6. Amela Petričević, ETOS inicijativa: "Čovjek se na čovjeka oslanja", Osnovna škola "Breške", Tuzla
7. Semir Salihović, ETOS inicijativa: "Multireligijski dijalog kroz umjetnost", Gimnazija Dobrinja, Sarajevo
8. Berminka Hrelja, ETOS inicijativa: "Moj unutarnji svijet", Željeznički školski centar, Sarajevo
9. Mirza Jahić, ETOS inicijativa: "Razredni etos - Put za bolje sutra", Medicinska škola, Tuzla
10. Sanela Mesihović, ETOS inicijativa: "Mostar - više od tolerancije", Srednja građevinska škola, Mostar

Svi projekti su dostupni na: <http://etos.ba/en>

Aktivnost 4. Širenje mreže Etos škola

Računajući na činjenicu da je u Bosni i Hercegovini narušen etos multikulturalizma i da su mnoge lokalne zajednice etnički homogene nakon rata, ETOS inicijativa je izuzetno važan korak ka uspostavljanju dijaloga i ponovnoj izgradnji porušenih mostova prijateljstva. Stoga naše publikacije, zajedno sa Živi vrijednosti: Globalni Etos u lokalnom kontekstu BiH, podrazumijevaju ljudski kontakt i potpuno značenje akronima ETOS-a koji se primjenjuju u praksi: etika, tolerancija, otvorenost i solidarnost, dok su ljudi, koji su aktivno bili uključeni u ovu priču, značajno je ohrabрили i poboljšali formiranjem ETOS škole u njihovoj školi.

Novе škole koje su se prijavile da uđu u proces certificiranja za ETOS školu:

1. Srednja medicinska škola, Tuzla
2. Ustanova za odgoj i obrazovanje osoba s psihičkim i tjelesnim invaliditetom u Tuzli
3. Druga gimnazija, Sarajevo
4. Treća gimnazija Sarajevo
5. Katolički školski centar Sveti Josip, Sarajevo
6. Srednja metalska škola, Sarajevo
7. Prva bošnjačka gimnazija, Sarajevo.

Aktivnost 5. ETOS konferencija u Stuttgartu (Njemačka)

15. novembra 2019. godine, TPO tim, uključujući program direktoricu Zilku Spahić Šiljak i koordinatorku projekata Azru Nezirić, prisustvovao je ETOS konferenciji u Stuttgartu u Njemačkoj s drugim fondacijama i predstavnicima škola iz cijele Njemačke, Luksemburga, Švicarske i BiH.

Aktivnost 6. Pisanje i priprema priručnika „Jačanje interkulturalnih i međureligijskih kompetencija“

Priručnik je namijenjen za TOT treninge nastavnika koji će biti provedeni u saradnji s pedagoškim zavodima i školama tokom 2020. godine.

PROJEKT IV. Fer diskursi

O projektu

Grupa građana, uglavnom mladih ljudi iz Bosne i Hercegovine, pokrenula je inicijativu “Fer diskursi” čiji je cilj ponovno aktualizirati teme religije i feminizma i vratiti ih s margine u središte rasprava o ljudskim pravima, jednakosti, pravdi i slobodi. U zemlji u kojoj se više od 90 posto stanovništva smatra vjernicima i gdje su na snazi sekularni zakoni utemeljeni na međunarodnim normama ljudskih prava i sloboda, važno je otvoriti prostor za dijalog, susrete, učenje i pitanja kroz suočavanje sa feminističkom i religioznom perspektivom te postići nove formule za razumijevanje prava i sloboda, posebno onih koje pripadaju manjinama. Kroz javne rasprave, kritičke i analitičke tekstove, kao i naučno - istraživački rad, inicijativa “Fer diskursi” skrenula je dosad pažnju na sve veće probleme diskriminacije i stigmatizaciju žena i drugih manjinskih grupa unutar redovnog vjerskog diskursa, kao i u diskursima liberalne demokratije.

Aktivnost 1. Panel debate

Prva panel debata u 2019. godini, propitivala je temu “Ko ima pravo govoriti o Bogu?”. Januara 24, 2019. u IMIC centru se održala panel debata sa profesoricom Julijanom Mladenovskom - Tešijom. Moderatorica je bila Azra Nezirić.

Više dostupno na linku: <http://tpo.ba/b/novosti/190124%20FerD6EN.html>

Video: https://www.youtube.com/watch?v=ZAMAw_GiBO0&feature=youtu.be

Druga panel diskusija inicijative “Fer diskursi” u 2019 se održala 13. marta 2019. Panel je otvorio područje interdisciplinarnе diskusije o temi “Kojeg je roda Bog?” sa Aynurom Akbaš (MA Historije) kao uvodničarkom, dok je Nikola Vučić bio moderator.

Više dostupno na: <http://tpo.ba/b/novosti/190313%20FerDEN.html>

Video: <https://www.youtube.com/watch?v=Tsks2zXS1Ow&feature=youtu.be>

PROJEKT V. #AGAINNEVERAGAIN - #NIKADVIŠENIKAD

TPO Fondacija jedna je od partnera u EU projektu #NeverAgain koji ima za cilj da se pozabavi skrivenom mržnjom, predrasudama i normalizovanim ugnjetavanjem koje se uči kroz neizliječene i prenesene traume u našem svakodnevnom životu i naizgled bezopasnim svakodnevnim praksama. Projektni partneri iz Finske, Danske, Rumunije, Njemačke, Bosne i Hercegovine, Litvanije, Poljske, Italije zajedno će sa učenicima razviti i dostaviti 4 grupe lokalnih događanja iz svojih zajednica kako bi testirali iskustvene alate za učenje (ELT) i kako bi iskusili štetni efekt prenesenih kolektivnih trauma i kako oni utiču na nastavak mržnje i osvete danas. Događaji će okupiti oko 200 učenika i dodatnih 200-300 članova zajednice i pozvane publike te će uticati na brojne druge pojedince koristeći heštegove na društvenim mrežama.

Aktivnost 1. Simpozij

Simpozij "Sjećanje, trauma i iskustveno učenje" organiziran je na Univerzitetu u Turku u Finskoj od 27. do 29. maja 2019. Simpozij je okupio 85 polaznika iz 16 različitih zemalja, uključujući SAD, Kanadu, Izrael, Keniju, Filipine i nekoliko zemalja Evrope. Glavni cilj Simpozija bio je predstaviti aktivnosti koje su provodile članice Konzorcija međunarodnog projekta #Nikadvišenikad - Podučavanje prenošenja traume iskustvenim učenjem (program Evropa za građane). Tokom simpozija, Alma Jeftić predstavila je aktivnosti provedene u sklopu radionice pod nazivom: "Slušate li me? Transgeneracijski prenos traume i sjećanja: empatija i iskustveno učenje kao izazovi nastavnog procesa".

Više na linku: <https://againneveragain.eu/article-item/23/>

<http://tpo.ba/b/novosti/190401%20NAgSympEN.html>

Aktivnost 2. Priprema Experiential Tools-a

U 2020. se očekuje da će tim projekta #AGAINNEVERAGAIN okončati izradu iskustvenih alata među kojima je jedan autorice Alme Jeftić koja je ispred TPO Fondacije radila na ovoj važnoj temi u okviru navedenog projekta.

